

ĐỆ TỬ QUY VÀ TU HỌC PHẬT PHÁP

Giám định Lão Pháp Sư Tịnh Không

Chủ giảng thầy Thái Lễ Húc

Giảng từ ngày 6/3/2005 đến ngày 13/03/2005 tại Tịnh Tông Học Hội Australia

TẬP 35

Kính chào sư trưởng, kính chào các vị pháp sư, các vị đồng tu, A Di Đà Phật!

Vừa nãy chúng ta có nhắc tới, “quân tử có chín điều suy tư”, đã nói tới “thị tư minh, thính tư thông, sắc tư ôn, mao tư cung”, quý vị đồng tu, khi nãy mọi người tan học có thực hành bốn điều này không? Học rồi phải dùng ngay lập tức. “Ngôn tư trung, sự tư kính, nghi tư vãn”, có nghi vãn cũng phải biết thỉnh giáo người khác, đương nhiên chúng ta cũng phải thỉnh giáo đúng người. Trước đây chúng ta từng nhắc tới, con người hỏi vấn đề, thông thường đều hỏi những người có khả năng đồng ý với cách nghĩ của họ, nếu hỏi như vậy có thể không cách nào có được lời khuyên nhủ đúng trọng tâm, nhất định phải hỏi người thực sự có đạo đức, có học vấn. Khi chúng ta thân cận người Nhân, trước tiên nhất định phải khiêm tốn thọ giáo, bản thân phải trở về không, đổ sạch nước ở trong ly, dần dần nghe hiểu đạo lý, rất nhiều nghi hoặc sẽ được giải quyết dễ dàng. Lúc chưa bắt đầu nghe giảng bạn đừng bày ra sẵn 10 nghi vấn hay 20 nghi vấn, nếu như vậy, đó là suy nghĩ lung tung, tới lúc đó vừa nghe giảng vừa ngồi đó nghĩ vấn đề nghi hoặc.

Quý vị đồng tu, hôm nay chúng ta đã học ngày thứ bảy, những thắc mắc khi bạn mới tới, trong quá trình bảy ngày này đã được giải quyết chưa? Đã giải quyết chưa? Giải quyết rồi! Lý đắc tâm liền an. Khi thực sự gặp phải nghi ngờ không cách nào giải thích, chúng ta có thể “tâm có nghi, thì chép lại”, ghi chép lại, gặp thời cơ thích hợp phải mau chóng thỉnh giáo, “học hỏi người, mong chính xác”. Cô Dương Thục Phương từng nói, sư trưởng nói có câu hỏi đều không phải là học sinh ngoan, cho nên cô Dương không hỏi, gặp phải một số đạo lý mà cô cảm thấy không cách nào tiếp nhận được, cô tự mình ấn chứng. Cô Dương cũng phải ấn chứng “hết thấy chúng sanh đều có đức tướng trí huệ của Như Lai”, cho nên cô Dương lấy muối, gián làm thực nghiệm, thực sự ấn chứng được. Trong quá trình theo học với sư phụ, tôi cũng không có cơ hội đặt câu hỏi. Rất kỳ lạ, mỗi lần trong lòng có nghi hoặc, hoặc là trong cuộc sống gặp phải một số thắc mắc không thể giải quyết, chỉ cần ngồi

trước màn hình nghe đĩa giảng của sư trưởng, đại khái không tới 15 phút thì sẽ được giải quyết dễ dàng.

Quý vị đồng tu, tại sao vậy? Thứ nhất, đương nhiên là chúng ta cung kính thọ giáo; thứ hai, lời nói của sư trưởng là hiển lộ của tự tánh, khi chúng ta có thể lãnh thọ, tự tánh của chúng ta được đánh thức, tâm lượng của chúng ta cũng sẽ rộng mở; tâm lượng rộng mở thì chướng ngại vốn có tự nhiên được loại trừ, thực ra không phải đều là do phân biệt, chấp trước đó sao? Chỉ cần loại bỏ phân biệt thì vấn đề không còn tồn tại nữa. Hai ba năm đầu đều là như vậy, lần nào cũng hiệu nghiệm. Sau đó dần dần nắm bắt được hết thầy cương lĩnh trong lời dạy của Thánh Hiền, dần dần phải trải sự rèn tâm, hơn nữa không sợ niệm khởi chỉ sợ giác chậm, ngay lập tức phải quán chiếu, phải xoay chuyển ý niệm. Bởi vì đích thực là chúng ta không có quá nhiều thời gian ở đó phiền não, thật lãng phí, có quá nhiều việc phải làm. Đây là “nghi tư vấn”.

Tiếp đó, “phẫn tư nan”, trước đây từng giảng câu “lời nhường nhịn - tức giận mất”, nhất định phải khống chế tốt cảm xúc, tính tình. Tục ngữ nói, khống chế cảm xúc mới có thể khống chế tương lai, nếu như không thể khống chế cảm xúc, tính tình của chúng ta, trong lúc tức giận có thể làm hỏng rất nhiều chuyện. Cho nên “một niệm sân sanh khởi, đốt cháy rừng công đức”, “một niệm sân sanh khởi, triệu cánh cửa chướng ngại mở ra”, cơn thịnh nộ này sẽ che đậy hết thầy thiện căn của chúng ta, không chỉ tổn thương chính mình, lời sân hận nói ra, còn tổn thương giao tình. Cho nên ba năm giao tình chỉ vì một lời nói lạnh lùng mà đánh mất toàn bộ tình cảm. Chúng ta hiểu được sau khi giận dữ thực sự khó mà挽回, cho nên phải nhanh chóng có thể tiết chế sự phẫn nộ của chúng ta.

Quý vị đồng tu, lúc bạn tức giận thì tiết chế như thế nào? Mọi người đều đã có phương pháp tốt, tôi sẽ không nói nhiều nữa. Chúng ta cũng thường nhấn mạnh trải sự rèn tâm, cho nên lúc bạn sắp tức giận, nhìn thấy người đó chịu không nổi nữa, bạn phải mau chóng niệm A Di Đà Phật, A Di Đà Phật ... nhưng mà vẫn chưa đè nén được thì phải làm sao? Lúc này không nên gượng ép, nếu không bạn sẽ thành A DI ĐÀ PHẬT, A DI ĐÀ PHẬT ... (đọc một cách tức giận), lúc này hãy nhanh chóng xoa dịu, mau rời khỏi hiện trường, “xin lỗi, tôi đi vệ sinh một chút”. Sau đó trước tiên mau chóng ra ngoài hít thở sâu, nhưng khi bạn ra ngoài đừng nên mở cửa quá lớn tiếng, rầm! Cho nên chừng mực tiến thoái, chúng ta có thể căn cứ theo tình hình, không thể gượng ép.

Tiếp đó, “kiến đắc tư nghĩa”. Có câu “Quân tử coi trọng của cải nhưng lấy của cải phải đúng đạo lý”, bất kỳ thứ gì muốn đạt được, tuyệt đối phải nghĩ xem có nên nhận hay không, có hợp với đạo nghĩa, nhân tình, luật pháp không? Nếu như không phù hợp thì không thể tiếp nhận. Trong “Lễ Ký” có câu, “gặp tiền tài đừng tùy tiện lấy, gặp nguy nan đừng tham sống sợ chết”, cho nên người đọc sách thời xưa đều là “Tam cương nhờ chánh khí mới duy trì sanh mạng, đạo nghĩa nhờ chánh khí mới có gốc rễ”, đối mặt sự việc, đều là đề khởi đạo nghĩa, chứ không phải là tài phú, không phải là sanh mạng, có thể bỏ mạng để thành tựu đức nhân, bỏ mạng để gìn giữ đạo nghĩa.

Có người dọa xuống chỗ Diêm La Vương, Diêm La Vương cảm thấy: người giàu có mà bất nhân, có nhiều tiền như vậy, đều giữ cho riêng mình, không bố thí cho người khác, khiến cho rất nhiều người đói chết; cho nên tội nghiệp của người rất nặng, thật quá ngu si, phán người dọa vào cõi súc sanh. Kết quả là người này nói với Diêm La Vương: Diêm La Vương, ngài có thể cho con làm con chó mẹ được không? Diêm La Vương cảm thấy rất khó hiểu: tại sao người nhất định đòi làm cho mẹ? Người này nói: bởi vì có câu “gặp tiền tài chó mẹ lấy được, gặp nguy nan chó mẹ sống sót được”. Bạn xem tới chỗ Diêm La Vương vẫn không bỏ được tâm tham. Mọi người muốn phán người này vào đâu? Dọa xuống địa ngục! Cho nên phải “kiến đắc tư nghĩa”.

Chúng ta cùng xem lời dạy bảo của nhà Nho, thực ra “kiến đắc tư nghĩa”, là không tham “phần tư nan”, không khó như vậy, là không sân; “thị tư minh, thính tư thông” là không ngu si, cho nên lời nói đúng đắn, thì sẽ không vọng ngữ, nói hai lời, nói lời thù ghét, hung ác, khẩu nghiệp đều ở trong đó. “Nghĩ tư vấn” là không nghi hoặc. Không tham, không sân, không si, không nghi, còn có điều gì nữa? Không kiêu ngạo thì bạn có thể “sắc tư ôn, mao tư cung”, tức là có tâm cung kính đối với người khác, thì sẽ không kiêu ngạo. Mà những điều này đều thuộc về thân nghiệp, bao gồm khẩu nghiệp, ý nghiệp cũng ở trong đó, cho nên anh hùng thường có cách nhìn giống nhau, đích thực là như vậy.

Chúng ta kết thúc chương “Phiếm ái chúng” ở đây, khi chúng ta thực sự có thể thực hành Phiếm ái chúng, tin rằng mối quan hệ của bạn với người khác sẽ vô cùng hài hòa. Kinh Vô Lượng Thọ cũng nói “Tôn kính đức Phật là đại thiện. Thật phải nên niệm Phật, cắt đứt hồ nghi, nhổ trừ ái dục, lấp các nguồn ác. Dạo chơi trong tam giới chẳng hề ngăn ngại. Khai thị chánh đạo, độ kẻ chưa độ”. Quý vị đồng tu,

lúc nào phải “đạo chơi trong tam giới chẳng hề ngăn ngại”? Lúc nào bắt đầu? Hiện tại bắt đầu. Cho nên phải “nhỏ trừ ái dục”, bắt đầu nhỏ từ phiền não căn bản của chúng ta là tham, sân, si, mạn, nghi, thì có thể “lấp các nguồn ác”, chúng ta cũng đều hiểu, không thể mang theo thứ gì, sao lại phải khổ sở như vậy!

Sư trưởng cũng thường nói, người thực sự hiểu được chân tướng sự thực của lục đạo luân hồi, chắc chắn không phiền não, không muốn lại phiền não nữa! Mọi người có cảm giác này không? Sao ít người gặt đầu vậy? Có cảm giác này không? Có! Nếu như mọi người vẫn chưa có, vậy thì mọi người tiếp tục làm, chúng ta không làm nữa. Cho nên hiện tại có thể “đạo chơi trong tam giới chẳng hề ngăn ngại”, bắt đầu “khai thị chánh đạo, độ kẻ chưa độ”. Chánh đạo ở đâu? Ở Đệ Tử Quy, ở Thập Thiện Nghiệp Đạo. Có thể thực sự làm người thiện, tương ưng với từ trường của Phật, lúc này lại biết phát nguyện niệm Phật, vậy thì cầu nguyện ắt sanh.

Trường học nơi tôi dạy học năm đầu tiên, khi này tôi cũng có nhắc tới, chúng tôi chủ động dẫn dắt, thu ngắn khoảng cách trong quan hệ với phụ huynh. Sau đó tôi tới Hải Khẩu, sau khi trở về cũng phải mời khách, tặng quà nhiều hơn, mang đặc sản của Hải Khẩu về đi thăm đồng nghiệp và con cái họ, còn có học sinh. Mỗi duyên phận trong cuộc đời đều vô cùng hiếm có, vô cùng trân quý, tôi nhớ khi đó, hai mươi mấy giáo viên của cả trường cùng ở trong phòng làm việc, giống như một đại gia đình vậy, có món gì ngon đều chia sẻ cùng nhau. Lúc đó tôi ăn chay, mỗi ngày mọi người còn đặc biệt nấu món chay mang tới, chịu ơn một giọt, báo đáp cả suối nguồn. Cho nên tôi trở về trường, mời mọi người ăn uống, mọi người cũng rất quan tâm việc tôi làm ở Hải Khẩu. Kết quả vừa nói với mọi người, hiệu trưởng nghe xong ngay lập tức nói: thầy phải giảng cho giáo viên toàn trường. Hiệu trưởng tiếp đó nói: chỉ cần người thầy hiểu được tầm quan trọng của làm người, mỗi ngày bỏ ra mười phút dạy học sinh, mười phút mỗi ngày của bạn, học sinh sẽ mang ơn bạn suốt đời. Chúng tôi nghe hiệu trưởng nói như vậy rất cảm động, buổi chiều hôm đó giảng một lần, phản ứng của đồng nghiệp khá tốt. Sau đó hiệu trưởng nói: buổi chiều chỉ có một nửa giáo viên tới, sáng ngày mai giảng thêm một lần nữa, toàn bộ giáo viên đều tới. Cho nên mỗi nhân duyên, đều là một quá trình giúp chúng ta có thể không ngừng nâng cao, nâng cao tới cảnh giới pháp quyền thuộc. Chúng ta phải nỗ lực tu học, như vậy mới có thể giúp tất cả bạn bè người thân đời này có duyên với chúng ta được nghe chánh pháp, đời này có thể thành tựu nhân duyên thù thắng vãng sanh thế giới Cực Lạc.

Chúng ta luôn phải lập nguyện, “Nguyện đem Đông độ ba ngàn cõi, trồng khắp Tây phương chín phẩm sen”, như vậy tâm của chúng ta khế hợp với tâm của A Di Đà Phật. Chúng ta thấy nguyện của A Di Đà Phật là “mau sanh cõi tôi hưởng an lạc, thường vận từ tâm cứu hữu tình, độ hết vô biên chúng sanh khổ, hạnh tôi: sức quyết định, kiên cố, chỉ Phật thánh trí chứng biết được, dầu thân tôi trụ trong các khổ, nguyện tâm như thế mãi chẳng thoái”. Chúng ta đọc kinh Vô Lượng Thọ, lần đầu tiên rơi nước mắt là câu nào? “Dầu thân tôi trụ trong các khổ, nguyện tâm như thế mãi chẳng thoái”, A Di Đà Phật thật lòng thật ý muốn cứu độ chúng ta, muốn chúng ta lìa khổ được vui, vãng sanh thành Phật. Cho nên quý vị đồng tu, cánh tay của chúng ta nhất định phải đưa ra, bên phía A Di Đà Phật bạn không cần phải lo lắng, ngài đã đạt giải quán quân nhảy cầu mười lần liên tiếp, nhất định có thể cứu được bạn. Bắt đầu cứu từ đâu? Từ trong biển sanh tử luân hồi. Chúng ta cảm nhận được bi nguyện của A Di Đà Phật, chúng ta cũng có trách nhiệm giúp đỡ A Di Đà Phật chia sẻ gánh nặng cứu độ chúng sanh.

Tiếp theo chúng ta bắt đầu học chương thứ sáu “Thân Nhân” trong Đệ Tử Quy. Chữ “Nhân” này là chữ hội ý, hai người, biểu thị một người là chính mình, một người là người khác, nghĩ đến chính mình cũng phải nghĩ đến người khác, điều mình không muốn thì đừng làm cho người, điều mình muốn thì hãy làm cho người, mình đứng vững rồi giúp người đứng vững, mình thông đạt rồi giúp người thông đạt, luôn có thể đặt mình vào vị trí người khác để cảm nhận nhu cầu của họ. Cho nên chúng ta phải “thân nhân”, thân cận người nhân đức, cũng phải hiểu được người như thế nào là người nhân đức? Chúng ta có thể quan sát từ góc độ nào để biết có phải là người nhân đức hay không? Thứ nhất, tâm nhân hậu; thứ hai, lấy mình làm gương, thứ ba là người khiêm tốn.

Cô Dương cùng tôi ở Hải Khẩu khoảng ba bốn ngày, sau đó chúng tôi bay tới Bắc Kinh, tới Sơn Đông lễ bái Khổng Tử. Trong mấy ngày này, có một hôm tôi cùng cô Dương đi mua trái cây, có một cụ già đẩy một xe trái cây, cô Dương mua chuối giúp cụ, cô chọn những trái chuối mà nếu hôm nay không ăn thì ngày mai sẽ hỏng. Chúng tôi cảm thấy rất kỳ lạ, thông thường đều lựa như thế nào? Lựa trái ngon một chút! Kết quả khi trở về nhà, cô Dương nói: những trái cây này nếu không mua sẽ hỏng mất, sẽ bị vứt đi, cụ ấy cũng không kiếm được tiền, chúng ta cũng muốn ăn, cho nên không thể lãng phí. Cho nên từ rất nhiều chuyện nhỏ nhặt chúng ta có thể

nhìn thấy được tâm của người có đức hạnh, chúng ta phải khéo học theo, như vậy thì bạn sẽ có thu hoạch.

Có một lần chúng tôi tổ chức khóa học ở Bắc Kinh, đến ngày thứ tư, đúng lúc cô Dương từ Sơn Đông trở về, cũng ngồi xe máy tiếng đồng hồ, có thể là ngồi xe cũng mỏi rồi. Nhưng cô ấy vừa đến Bắc Kinh liền tới nơi tổ chức khóa học, lúc đó đã hơn tám giờ tối, đây cũng là sự quan tâm của trưởng bối dành cho văn bối chúng tôi, tới thăm chúng tôi, cũng tới thăm các bạn tham gia khóa học. Mọi người nhìn thấy cô Dương rất hoan hỷ, tới chào hỏi, cô Dương liền nói với mọi người: mấy ngày này, nếu như giảng không hay, mọi người nhất định phải góp ý với chúng tôi, phê bình nhiều hơn. Chuyện thứ hai, cô Dương nói: trong mấy ngày này chuyện ăn uống ngủ nghỉ, nếu có chỗ nào chưa thỏa đáng, mời mọi người cứ nêu ra, chúng tôi sẽ sửa đổi ngay. Chuyện thứ ba là: đi học rất vất vả, mọi người phải nghỉ ngơi thật tốt. Ba chuyện mà cô nhắc tới cũng chỉ dạy cho văn bối chúng tôi, thực sự là luôn suy nghĩ cho người khác. Cho nên cũng ta cũng phải noi theo, cũng phải học theo, mỗi lần nói chuyện với người khác, lời nói hành vi đều phải suy nghĩ đến cảm nhận của người khác.

Tiếp đó, điểm thứ hai, người có đức hạnh sẽ lấy mình làm gương. Cuộc sống của cô Dương ở Bắc Kinh rất có quy luật, đều là ngủ sớm dậy sớm, hai ba giờ sáng ngủ, hai ba giờ sáng dậy, ồ không phải, tôi nói nhầm rồi, sáu bảy giờ sáng dậy. Có một đồng tu còn khá trẻ, có cơ hội đến làm việc ở Đại Phương Quảng của chúng tôi, trước khi đi sư trưởng dặn dò một câu, sư trưởng nói: nếu như hai giờ sáng cô Dương mới ngủ, con không được ngủ trước hai giờ. Kết quả sau khi em ấy tới cũng khá dũng mãnh tinh tấn, thật sự là không hề kém cô Dương, nhưng mà kỳ lạ là em ấy cũng không mệt. Cho nên thực sự là bầu không khí làm việc vô hình sẽ ảnh hưởng đến mỗi người, bởi vì trong đó có chư Phật Bồ Tát, Thánh Hiền xưa của ba nhà Nho Thích Đạo đều đang gia trì, cho nên đến đó làm việc hình như rất có tinh thần; đương nhiên quan trọng là cô Dương dẫn đầu làm cho chúng ta thấy.

Hải Khẩu của chúng tôi có một vị Trần sư huynh, trong quá trình được điều tới Bắc Kinh mấy tháng. Huynh ấy vốn cũng là người khá lười nhác, kết quả điều tới Bắc Kinh, mỗi ngày cũng làm việc bảy tám tiếng đồng hồ không ngừng. Anh ấy cũng cảm thấy kỳ lạ, tại sao tới nơi đó làm việc, toàn bộ té bào, thần kinh của anh đều được điều động? Cho nên người lãnh đạo của đoàn thể thực sự vô cùng quan

trọng. Mà khi chúng ta là lãnh đạo, nhất định cũng phải xung phong đi đầu, lấy mình làm gương.

Tôi đến Liên Xã Đài Trung tham quan nhà kỷ niệm của thầy Lý Bình Nam, trong bàn kính của nhà kỷ niệm nhìn thấy một cây thước dạy học, suy nghĩ đầu tiên của chúng ta là gì? Đây là thước dạy học mà thầy Lý dùng để dạy học trò. Sư huynh ở bên cạnh nói: không phải, đó là có một lần lúc thầy Lý đang dạy học, học trò bên dưới làm ồn, sau khi tan học, những học trò này cảm thấy có lỗi, cho nên cầm một cây gậy tới trước mặt thầy nói: thưa thầy, học trò không học hành đàng hoàng, mong thầy quản giáo. Thầy Lý ngay lập tức cầm cây gậy trên tay rồi đánh lên người thầy, thầy nói: là do thầy không có đức hạnh, không dạy tốt học trò. Học trò cảm thấy rất hổ thẹn, nên giữ lại cây gậy này, mọi lúc nhắc nhở bản thân, phải cung kính đối với thầy, ngồi học nhất định phải chuyên tâm. Cho nên, người có đức hạnh mọi lúc đều phản tỉnh chính mình, luôn làm tấm gương cho người khác. Thầy Lý cũng có một câu thơ nói rằng, “không đổi tâm nhiệt huyết, xót người đi đường tối, có thể chiếu sáng xa, không tiếc tự thiêu mình”. Thầy Lý từ bi thương xót chúng sanh, “không đổi tâm nhiệt huyết”, mọi lúc luôn nghĩ tới chúng sanh đang đi con đường sai, con đường tối. Chỉ cần có thể chiếu sáng đoạn đường phía trước của họ, chỉ cần giúp họ không còn bị đọa lạc, thầy không tiếc đốt cháy chính mình, chiếu sáng người khác. Cho nên thầy Lý dạy học đến 97 tuổi vẫn còn giảng, là tấm gương vô cùng tốt cho chúng ta.

Trong khoảng thời gian ở Đài Trung, tôi vô cùng may mắn vì có thể thỉnh giáo rất nhiều trưởng bối, trong đó có thầy Từ Tĩnh Dân. Tôi nhớ lần đó cùng cô Dương tới nhà thầy Từ, bởi vì lần đầu tiên lái xe đến nhà thầy, cũng không biết đường, nên lái xe từ từ để hỏi đường. Đúng lúc vào đêm giao thừa, rất nhiều chợ buôn bán tấp nập, cho nên đi đường gặp tình trạng kẹt xe. Không dễ gì mới tìm được đường ra, đến trễ một lúc, kết quả là thầy Từ hơn bảy mươi tuổi, sợ chúng tôi không tìm được đường, thầy sớm đã cung kính đứng ở đầu hẻm chờ chúng tôi. Ngay lúc đó tôi rất cảm động, thể hội được học vấn tuyệt đối không phải để nói ra, học vấn thật sự là phải làm ra được. Sự cung kính của thầy đối với người khác, không bởi vì địa vị, tuổi tác mà thay đổi chút nào. Đây là lấy mình làm gương.

Tiếp theo, người nhân đức rất khiêm tốn, tuyệt đối không tranh công. Từ trong kinh Phật chúng ta cũng thể hội được đức Phật nói ngài không độ chúng sanh, ngài chỉ giúp đỡ chúng sanh, giúp họ tự mình có thể hiểu được chân tướng, có thể tìm

thấy con đường giác ngộ. Nhưng chúng ta là học trò cũng phải hiểu rõ, nếu như không có sự dẫn dắt của đức Phật, chúng ta không thể nào có ngày giác ngộ được, nhưng đức Phật tuyệt đối không tranh công. Không phu tử cũng có thái độ giống vậy, cho nên trong Luận Ngữ phu tử cũng nói ngài “thuật lại mà không sáng tác”, ngài chỉ truyền đạt lại tinh thần, trí huệ của Thánh Hiền xưa, ngài cũng tuyệt đối không tranh công, không tự đánh giá mình quá cao. Mà người nhân đức quan trọng nhất là, họ luôn nhìn thấy bốn phần của chính mình, cho nên họ làm những chuyện này đều cảm thấy là việc nên làm, không có gì đáng để khoe khoang. Các ngài luôn khế nhập “vô duyên đại từ, đồng thể đại bi”, cũng giống như một thể, cho nên tay phải gãi ngứa giúp tay trái, tay phải liệu có bắt tay trái nói “bạn phải cảm ơn mình”, có yêu cầu như vậy không? Tự nhiên mà vậy, làm một cách lý đắc tâm an, tuyệt đối không cầu báo đáp, cũng không đòi hỏi danh văn lợi dưỡng. Khi chúng ta biết phán đoán người nhân đức, tiếp theo phải hiểu được phương pháp thân cận người nhân đức. Chúng ta cùng đọc kinh văn một lần:

Cùng là người - khác tộc loại - thô tục nhiều - nhân từ ít; Đúng người nhân - người kính sợ - nói thẳng lời - không dễ nịnh; Gần người hiền - tốt vô hạn - đức tiến dần - lỗi ngày giảm; Không gần hiền - hại vô cùng - tiểu nhân đến - trăm việc hư.

“Cùng là người - khác tộc loại - thô tục nhiều - nhân từ ít”, “thô tục nhiều, nhân từ ít” là kết quả, nguyên nhân là gì? “Thô tục nhiều - nhân từ ít” này ở thế giới Tây Phương Cực Lạc có như vậy không? Không như vậy. Cho nên chúng ta phải hiểu, tại sao thế giới Ta Bà lại có kết quả như vậy, nguyên nhân là gì? Đánh mất cơ hội giáo dục. Cho nên “Con người lúc đầu vốn có bản tính tốt lành, bản tính gần giống nhau nhưng do thói tục mà dần khác nhau, nếu chẳng được giáo dục, bản tính sẽ thay đổi”, không chỉ không có cơ hội nghe được chánh pháp, thậm chí gặp được cũng không thể nhập môn, bởi vì không có phương pháp tốt. “Đường lối giáo dục, quý ở sự tinh chuyên”, hiện nay những người dẫn đường dạy người khác tu hành có nắm bắt được trọng tâm này không? Rất ít! Chúng ta thường nghe câu “một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”, xin hỏi nhiều pháp sư giảng kinh như vậy, bạn từng nghe qua được mấy người nói tới góc độ này? Nghe được mấy người? Từ chỗ này mà phán đoán thì cảm thấy chúng ta rất may mắn, phải nắm cho chắc mạch pháp và cơ duyên tốt này. Phải “y pháp bất y nhân”, chúng ta phải nương vào Kinh điển của Phật và lời dạy của Thánh hiền, thì tuyệt đối sẽ không sai lầm. Sư trưởng cũng đều nương vào những lời dạy trong kinh giáo mà dẫn dắt chúng ta.

Bởi vì Thánh giáo đã đứt đoạn rất nhiều đời, cho nên “thô tục nhiều, nhân từ ít”. Đối mặt với hiện tượng như vậy, trong quá trình chỉ dạy con trẻ, chúng ta cũng phải khích lệ chúng, bởi vì quá nhiều người không cách nào có được giáo dục của Thánh Hiền, bên ngoài lại rất nhiều mê hoặc, cho nên hiện nay các em còn nhỏ như vậy đã được huân tập Thánh giáo, chúng ta phải có thể chống lại được mê hoặc bên ngoài, hơn nữa phải tự mình xác định, có thể ảnh hưởng người khác, chứ không bị người khác ảnh hưởng. Khi mới đầu đã dạy con trẻ thái độ và ý thức sứ mệnh như vậy thì hệ thống miễn dịch của chúng sẽ tương đối được nâng cao, bởi vì nhất định phải nói trước với chúng, để chúng xây dựng tâm lý đúng đắn. Thay vì sợ con trẻ ra ngoài bị ô nhiễm, chi bằng cắm vững gốc rễ đức hạnh, chỉ dạy quan niệm, thái độ quan trọng cho chúng.

Tiếp theo, “Đúng người nhân - người kính sợ - nói thẳng lời - không dễ nịnh”. Người nhân đức, họ cũng rất có oai nghi, người khác nhìn thấy họ sẽ sanh tâm kính sợ, tâm cung kính từ nội tâm. Mà điều này không phải do cố ý tạo thành, bởi vì người nhân đức không có mong cầu đối với người khác, người khác cũng không cần thiết tới nịnh nọt, tăng bốc họ. Bởi vì họ làm người “nói thẳng lời - không dễ nịnh”, lời nói của họ vô cùng chánh trực, tuyệt đối không a dua, cho nên “không có dục vọng ắt mạnh mẽ”. Khi một người không ích kỷ, không mong cầu thì nội tâm của họ vô cùng công chánh, thanh tịnh, tuyệt đối không có chuyện riêng muốn giấu người khác, hoặc là có điều gì không thể nói ra. “Không dễ nịnh”, hành vi bên ngoài mà họ thể hiện, cũng sẽ không đi nịnh nọt, tăng bốc người khác.

“Gần người hiền - tốt vô hạn - đức tiến dần - lỗi ngày giảm”, con người hiện nay khi học tập đều có một thói xấu, đó là tham nhanh. Nếu như tham nhanh, nội tâm sẽ rất gấp gáp, càng gấp gáp thì càng không học được gì, cho nên học tập nhất định phải đổ sạch ly nước, giúp tâm thanh tịnh lại. “Gần người hiền, tốt vô hạn”, quý vị đồng tu, gần người hiền nên dùng thái độ như thế nào để thọ giáo? Cung kính! Lời dạy của Ấn Tổ, một phần thành kính được một phần lợi ích, mười phần thành kính được mười phần lợi ích. Đương nhiên nhất định phải xem trọng, sự truyền thừa văn hóa truyền thống phụ thuộc vào lời dạy bảo của người thầy, cho nên nước ta rất coi trọng sư thừa.

Văn hóa truyền thống coi trọng nhất là ba nguồn sức mạnh, thứ nhất là “nhà thờ họ”. Nhà thờ họ biểu thị điều gì? Thận trọng lo tang lễ cho cha mẹ, kính thành lo cúng tế tổ tiên, ắt phong tục dân tình sẽ quay về thiện lương; biểu thị con người

luôn có thể “thận trọng lo tang lễ cho cha mẹ, kính thành lo cúng tế tổ tiên”, có thể không quên gốc, có thể truyền thừa hiếu đạo. Quý vị đồng tu, hiện nay từ đường của trăm họ, vạn họ có nhiều hay không? Nhờ sự phổ biến của sư trưởng, hiện nay rất nhiều nơi bắt đầu xây dựng từ đường. Sự xây dựng này rất quan trọng, có thể giúp hiếu đạo của chúng ta phục hưng, hiếu đạo phục hưng mới có sư đạo. Đại biểu của sư đạo là “Khổng miếu”, giúp chúng ta luôn cảm niệm ân đức của Khổng lão phu tử, có thể nhớ lời dạy bảo của thầy. Thứ ba là “miếu Thành Hoàng”, miếu Thành Hoàng chính là nói cho chúng ta biết chân tướng sự thực của nhân quả tư hào không sai, giúp con người biết được ác có ác báo, thiện có thiện báo, họ mới không dám làm bừa, sẽ không phóng túng không kiêng sợ. Khi ba nguồn sức mạnh này không còn nữa, chúng ta có thể sẽ mất nước diệt chủng, diệt Thánh Hiền chủng; khi văn hóa truyền thống không còn nữa, cục diện đa dân tộc sẽ chia năm xẻ bảy. Đương nhiên chúng ta sống trong thời đại này, tuyệt đối không mong muốn nhìn thấy tình cảnh như vậy, cho nên chúng ta tận tâm tận lực phục hưng văn hóa truyền thống.

Lễ bái sư thời cổ đại, trước đây chúng ta đã từng nói tới, ba quý chín lạy. Thầy muốn dạy chúng ta, tất nhiên chúng ta phải tuân thủ lời dạy của thầy, phải y giáo phụng hành. Lúc sư trưởng theo học với thầy Lý Bình Nam, thầy Lý cũng từng nói, trước tiên phải tuân thủ ba điều thì thầy mới chịu dạy. Điều thứ nhất là gì? Đó là chỉ được nghe một mình thầy Lý giảng kinh; điều thứ hai là tất cả những quyển sách nào muốn xem đều phải được thầy đồng ý; điều thứ ba, tất cả những gì đã học trước đây đều không thừa nhận. Chúng ta tỉ mỉ suy ngẫm xem, tại sao lại yêu cầu ba điều này? Sư thừa của chúng ta chính là ba điều này.

Điều thứ nhất, chỉ có thể nghe thầy giảng. Bởi vì một người thầy thì một con đường, hai người thầy thì hai con đường, ba người thầy thành ngã ba đường, bốn người thầy thành ngã tư đường, rất nguy hiểm, sẽ bị xe đụng, đầu óc trở nên hồ đồ. Con người hiện nay tại sao tu học không đắc lực? Bởi vì đều nghe rất nhiều người giảng, thật đó, họ không cách nào nắm bắt được cương lĩnh Thánh học, cho nên lãng phí mất ba năm, năm năm; hơn nữa lãng phí cũng chưa lo, lo là không hiểu học nữa. Một tờ giấy trắng là hiểu học nhất, sau khi học loạn rồi thì thật sự làm khổ chính mình, lại không cách nào tìm được cương lĩnh để khế nhập. Cho nên giáo viên dạy đàn Piano lúc nhận học sinh có thể sẽ hỏi: con đã từng học qua chưa? Dạ chưa! Được, hai ngàn đồng. Con đã từng học qua chưa? Con từng học ba năm! Được, năm ngàn đồng. Tại sao vậy? Phải sửa lại những lỗi sai một lần nữa. Cho nên quý vị đồng

tu, nếu như chúng ta thực sự tuân theo điều đầu tiên, không tới ba tháng, bản thân sẽ cảm thấy đạt được lợi ích rất lớn.

Khi nghe sư trưởng giảng kinh, chúng ta cũng phải chú ý, phải luôn có thể nắm bắt được lời dạy gần đây nhất, quan trọng nhất của sư trưởng. Bởi vì sư trưởng giảng kinh cũng là vạn pháp duyên sanh, chúng ta không thể nghe đĩa giảng từ hai mươi năm trước của sư trưởng để một môn thâm nhập. Tại sao vậy? Những người nghe sư trưởng giảng kinh 20 năm trước, hiện nay họ ở đâu? Rất nhiều người đã vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc rồi. Tại sao hiện nay lại dạy khác với hai mươi năm trước. Người của hai mươi năm trước, họ để hiếu để trung tín lễ nghĩa liêm sỉ ở trong lòng, cho nên gốc rễ của họ vẫn còn, sư phụ giảng rõ sự thù thắng của Tịnh Độ cho họ, ngay lập tức có thể khế nhập. Do mấy chục năm nay, văn hóa truyền thống suy bại, căn cơ làm người của chúng ta không vững, sư trưởng nhìn thấy hiện tượng như vậy, vô cùng thương xót những học trò như chúng ta, hi vọng chúng ta không bỏ qua cơ hội trước mặt.

Trước đây tôi đến học viện, cảm thấy kinh ngạc nhất là nhìn thấy một tờ giấy [có nội dung]: dùng hai năm lập nền tảng, lấy “Tịnh nghiệp tam phước” làm chủ, chúng tôi rất cảm động, đây là trí huệ của sư trưởng, chúng ta phải trân trọng. Bắt đầu từ lúc đó, tôi chuyên nghiên cứu Đệ Tử Quy, trước tiên làm tốt hiếu thân tôn sư. Quý vị đồng tu, tôi giảng đã được một năm bốn tháng, chỉ giảng một bộ kinh, đó là Đệ Tử Quy, đột nhiên tôi cảm thấy Đệ Tử Quy cũng có thể một kinh thông đạt hết thảy kinh đều thông đạt. Cho nên người ngốc như tôi có phước của người ngốc, nói như vậy đột nhiên cảm giác Đệ Tử Quy và Thập Thiện Nghiệp Đạo thực sự là một không hai. Thập Thiện Nghiệp Đạo là cương lĩnh, Đệ Tử Quy là chú giải chi tiết, mà chú giải của Đệ Tử Quy hoàn toàn hòa nhập với cuộc sống, công việc, đối nhân xử thế, nên sự tu học của chúng ta chắc chắn sẽ không dao động giữa không trung nữa. Cho nên thành thật nghe sư trưởng giảng thế nào thì chúng ta làm như vậy, người như vậy rất có phước báo.

Chúng ta cũng gặp một số đồng tu học Phật rất nhiều năm, gia đình cuộc sống không tốt, tôi nói chuyện với họ, tôi nói: anh bắt đầu học từ Đệ Tử Quy đi! Anh ấy nói Đệ Tử Quy là pháp thế gian. Tiếp đó tôi nói với anh: hôm nay anh vừa leo đã leo lên lầu ba, mà lầu 1, lầu 2 vẫn chưa xây, chỉ dùng hai cây tre chống đỡ, rất nguy hiểm! Người khác tốt bụng gọi anh xuống, anh lại nói: tôi đã ở trên lầu ba rồi, anh

còn gọi tôi xuống. Sư phụ dắt vào cửa, tu hành vẫn phải dựa vào chính mình. Cho nên chỉ có thể nghe lời thầy giảng, còn phải hiểu được dụng tâm của thầy là gì.

Tiếp theo, ngoài những sách mà thầy cho phép đọc, những sách khác không thể xem, đó là giúp chúng ta ngăn ngừa ô nhiễm; thậm chí là báo chí, tạp chí cũng không được xem, bởi vì công phu định lực của chúng ta không đủ, vừa xem những thứ loạn như vậy sẽ bị ảnh hưởng.

Thứ ba, những điều đã học trước đây đều không thừa nhận, quan trọng là giúp chúng ta có thể hoàn toàn khiêm tốn, giống như tờ giấy trắng để hấp thu, hiệu quả mới tốt. Cho nên những điều đã học trước đây đều không thừa nhận, từ lúc nào bắt đầu không thừa nhận? Từ lúc mỗi ngày chúng ta mở kinh giáo của sư trưởng ra, phải nhớ tới những điều đã học trước đây đều phải buông xuống. Bạn không thể luôn miệng nói, “tôi đã học ba năm”, “tôi đã học năm năm”. Bởi vì tôi cũng từng gặp một số người bạn, họ ăn chay, mỗi lần đều nói với người khác, “tôi ăn chay 10 năm rồi”, “tôi ăn chay 15 năm rồi”, “học Phật bao nhiêu năm rồi”, vừa gặp người khác đều nói điều này trước, liệu có bị ảnh hưởng không? Sẽ bị ảnh hưởng. Phải luôn khiêm tốn, đặc biệt là học Phật không được coi thường hậu bối, khi mọi lúc chúng ta đều nghĩ tới tôi học nhiều năm như vậy, nhìn thấy một người vừa nhập môn, ngược lại sanh khởi tâm ngạo mạn. Quý vị đồng tu, học Phật có phải là đời này mới bắt đầu không? Nói không chừng vị đồng tu mới nhập môn này, họ đã là cao tăng mười đời, đúng lúc gặp được một lão hòa thượng tiến vào, có phải không? Cho nên luôn bình đẳng, luôn trở về không thì mới có thể đạt được thọ dụng chân thật.

Khi tâm thái của chúng ta đứng đắn, nhất định có thể “đức tiến dần - lỗi ngày giảm”. Cho nên hành thiện, tu đạo, giống như cỏ mùa xuân vậy, không thấy cao lên, nhưng mỗi ngày đều phát triển, chỉ cần bạn kiên nhẫn, nhất định có được thành tựu tương đối lớn trong vài năm, chúng ta phải vững tâm, thành thật tu học, làm người thật làm. “Thật làm” này cũng là sự nhắc nhở quan trọng mà lão cư sĩ Hạ Liên Cư dành cho chúng ta. Quý vị đồng tu, thế nào là thật? “Thật” là không xen tạp chút nào, không tự lừa gạt chút nào. Bất kì pháp môn nào tới, chúng ta đều có thể như như bất động, câu Phật hiệu không gián đoạn, hành trì tam phước, lục hòa, tam học, lục độ cũng không gián đoạn, đây là không xen tạp. Quá trình trải sự rèn tâm, nhất định không thể lừa mình lừa người, phải thường chú trọng quán tâm, luôn nhìn thấy khởi tâm động niệm của chính mình có tương ưng với chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, chánh giác, từ bi không? Tiếp đó, “làm” là không lười biếng chút nào, không

khoan dung chính mình chút nào, phải không lười biếng, không thể được chẳng hay chớ; chính mình làm sai cũng không phản tỉnh, cũng không sám hối ngay lập tức, như vậy thì không phải là thật làm. Cho nên, không lừa mình, không khoan dung chính mình đều phải bắt đầu từ ý niệm.

Câu tiếp theo, “Không gần hiền - hại vô cùng - tiểu nhân đến - trăm việc hu”, thực ra khi chúng ta “không gần hiền”, rất có thể đang bắt đầu đọa lạc. Rất nhiều phụ huynh nói “con của tôi không tiến bộ, cũng không thụt lùi”, có khả năng này không? Sự ô nhiễm hiện nay, cho dù bạn sống trong núi sâu cũng được truyền tới qua tivi. Cho nên thực sự không học được điều đúng, thì nhất định sẽ học điều sai. Cho nên gần người hiền cũng tốt, dạy con cái cũng tốt, không thể chậm trễ. Được rồi, tiết học hôm nay tới đây thôi, cảm ơn mọi người.